

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January - 2026

Course	: Spl. B.Ed.	Date	: 28/02/2026
Subject Code	: SESV-05	Time	: 11:30am to 01:45pm
Subject Name	: મનોસામાજિક અને કૌટુંબિક સમસ્યાઓ	Duration	: 02.15 Hours
		Max. Marks	: 80

પ્રશ્ન-1 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આશરે 500 શબ્દોમાં જવાબ આપો. (પાંચ માંથી ત્રણ) **45**

1. કુટુંબ એટલે શું? કુટુંબની સામાન્ય બાળકો પર થતી અસરો અને પ્રભાવોની ચર્ચા કરો?
2. વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, શાળાઓ અને કુટુંબો આધારિત મુખ્ય મુદ્દાઓ પર વિસ્તૃત ચર્ચા કરો?
3. પરિવર્તનના પ્રવર્તક તરીકે કુટુંબમાં ક્ષમતા નિર્માણની પ્રક્રિયા સવિસ્તાર સમજાવો?
4. દ્રષ્ટિ અક્ષમતા (Visual Impairment) ધરાવતા બાળકો માટે હકો આધારિત સમાજના સર્જનમાં કુટુંબની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો?
5. CBR ની વ્યાખ્યા આપી તેનું મહત્વ અને જરૂરિયાત સમજાવો?

પ્રશ્ન-2 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આશરે 300 શબ્દોમાં જવાબ આપો. (ત્રણ માંથી બે) **20**

1. દ્રષ્ટિઅક્ષમતા ધરાવતા બાળકના માતા-પિતા માટે માહિતી પસંદગીની જરૂરિયાત વિશે વિગતે ચર્ચા કરો?
2. દિવ્યાંગ વિદ્યાર્થીઓને કેળવવામાં શાળાઓને પડતી મુખ્ય મુશ્કેલીઓની સમીક્ષા કરો?
3. દિવ્યાંગોના ઉત્કર્ષ માટે સરકારશ્રી દ્વારા અપાતી વિવિધ રાહતોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-3 ટૂંકનોંધ લખો. (ત્રણ માંથી બે) **10**

1. દિવ્યાંગતા પ્રત્યે જાગૃતિ લાવવા સમુદાયમાં કરી શકાય તેવા કાર્યક્રમો?
2. દિવ્યાંગ વિદ્યાર્થીઓના શિક્ષણ કાર્યમાં કુટુંબને નડતી મુખ્ય સમસ્યાઓ?
3. માર્ગદર્શન (Guidance) એટલે શું? તેની મૂળભૂત સમજ?

પ્રશ્ન-4 એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો. **05**

1. મેકાઈવર (MacIver) દ્વારા આપવામાં આવેલી કુટુંબની વ્યાખ્યા લખો?
2. વિકલાંગ પ્રમાણપત્ર મેળવવા માટે કયા-કયા દસ્તાવેજો (Documents) જરૂરી છે?
3. શાળામાં પ્રવેશ મેળવવા માટે ઓછામાં ઓછા કેટલા ટકા વિકલાંગ પ્રમાણપત્ર જરૂરી છે?
4. CBR નું પૂરું નામ (Full Form) લખો?
5. અપંગ શિષ્યવૃત્તિ યોજના કયા વર્ષથી અમલમાં આવી?
